

ИВАН ВАЗОВ
МАЙСКИ СИМФОНИИ

chitanka.info

Погледайте, настала е
 пролет на земята,
 майска птичка запяла е
 чудно из листата.

Гората се пробудила,
 полето се смее,
 зората се зачудила:
 се хубости грее.

Из въздуха възнесена
 чучулига цвърка...
 Ставай, душо, из плесена,
 плесни крила, фъркай!...

Литнах, фръкнах в ефирите —
 след мен мъгли темни...
 Как? И тук ли ме дирите,
 о ядове земни?

Не ще плача по модата
 зарад мойта младост,
 не ща черня природата
 в светлата и радост;

не ща като поетите
 в пролетта да стена...
 О небеса, що светите,
 о горо зелена,

о потоци разгалени,

о вий, пойни птички,
о триндафили алени —
младейте се всички!

Разцъфтете се, младости,
души без окови,
вий, надежди, вий, радости,
вий, блянове нови —

ах, отдавна изчезнахте
из гърди ми клетки! —
Вий, горести, там влезнахте,
ех — и вий цъфтете!

III

Из улиците димните
излязох на полето,
да чуя ази химните,
що пълнеха небето.

Ластвичките и званките
звучаха в упоенье,
на ангелите сянките
минуваха над мене.

Но глас екна нечаени
на господата във храма:
вий, гнили, зли, отчаени,
за вас тук място няма!

IV

Звучете, пойни пиленца,
шумете, гори млади,
играйте, пъстри шиленца,
по тучните ливади.

Вам силний бог на правдата
жivot и хубост даде;
курушумът, ножът, брадвата
човекът пък създаде.

Но вашите обятия
не глождат страховете...
Честити! Без проклятия
живеете и мрете.

v

Желал бих да съм зрънчице,
заровено в земята,
над мене топло слънчице
да пада през листата,

да бъда там разбудено
и в цвете да изникна,
и весело, зачудено
главичката да вдигна:

за първи път природата
прекрасна да здравиша
и радостно в свободата
да цъфна, да мириша.

vi

Омръзна ми веч врявата
и грижите несносни,
отидох във дъбравата,
при цветенцата росни.

— Я вижте ми качулката,
кат кръв е тя цървена —
казаа камбула-булката —
в моравата зелена.

— Цъфнах и аз — лайкучката
продума; а синчецът:

— И аз развих си бучката,
разперих си венецът.

— И аз — извика ружката —
съм весела и нова!

— Аз — кликна теменужката —
за китка съм готова!

И радват се под ясното
небе и си бърборат
за слънцето прекрасното,
лазурът и просторът,

за бляскът на зорницата,
за шаровете пресни,
за мая, за росицата,
за славеите песни.

Поклатих аз главата си —
туй племе празношумно
пожалих го в душата си —
и казах остроумно:

— О, беднички създания
на две-три лучи ясни,
вий нямате съзнание
доколко сте нещастни!

Вий ден цъфтите в драките
и мрете непознати:
защо ви са тез накити
и шароне богати?

Вий зло на ум не туряте

и радвате се, бедни!
А жегите? А бурите?
А стъпките зловредни?

На всичко вий игралки сте.
Проклинайте съдбата:
кат мен и вие жалки сте
творенья на земята!

Отде ме чуха птичките
в клоновете зелени,
разцвъркаха се всичките,
насмяха се над мене.

Гълчат си, чуруликат си,
поглеждат ме лукаво...
Не удържах езикът си,
измъмрах ги на здраво:

„Какъв е тоз над моята
глава шум, бледословия?“
— Ний смеем се над твоята
глупчайша философия!

vii

Но ето ги пак истите
фъркачи шеговити,
играят си из листите,
безгрижни и честити.

Здрависват се, цалуват се
със човките си мали,
любуват се, милуват се,
че майски дни настали.

Западна мисъл тягостна
в душа ми, кат вихрушка...

*Във таз природа радостна
един съм аз без дружка!*

*И викнах опечалено:
„Ох, горко ми, линея!
За мило либе галено
и аз сега копнея;*

*кат цветето, кат злаците
и ази май посрещам;
кат пилците в шумаците
и аз любов усещам;*

*и чезна до сърцето си
да стисна нещо младо!
Ела, мой ангел — дете си,
ела, любовно чадо!...“*

*А птичките закискаха
и фръкнаха нагоре:
„Поетът наш, изпискаха,
със вятъра говори!“*

viii

*Зората пукна златата,
зарумени небето,
и званката крилатата
писна из вишинето.*

*Отде е таз хармония,
що пълни днес въздуха?
Тез сладки благовония
въз нази кой ги духа?*

*Трептят, шумят акациите
в градината зелена,
аз гледам декорациите*

на новата вселена.

Във бряста, във зеленият,
шуми народ врабчета...
— Ах, днес умрял е геният,
умрял ви е поета!^[1]

Врабци, той с вас обичаше
свободата и пейше...
Зефир, кат теб въздишаше;
природо, ти му лейше

в душата тез съкровища;
зари! Вий в него гряхте!
Вий, небеса, легловища
на мислите му бяхте!

Тъжете, днеска геният —
приятелят ще ровят...
Шуми лесът, зеленият,
врабците пустословят.

Скръб никой не показува,
не млъква и зефира
и гаче всичко казва:
„Безсмъртний не умира!“

х

Накрай небето чистото
рой облаци изскачат,
над бърдото гористото
сърдито сенки влачат.

О гости черни, рошави,
о облаци на мая,
дъжд, вихър, град ли лошави —
що носите, не зная...

*Блесна из тях светкавица,
стъмниха се ужасно:
пукнаха: гръм, трескавица!
Минаха — пак е ясно.*

*По-весели долините,
въздуха и гората,
във небесата сините
усмихва се дъгата.*

*Мъгли, които плъзнете
в душа ми кат в провала,
вий няма да се пръснете
от мълний, ни от хала.*

*Вий вечно там се мръщите,
чумерите, пластите,
в сълзи се не обръщате,
във клетви не бухтите.*

*И веч луча — небесната —
тоз мрак не озарява,
дъгата благовестната
там веч се не явява.*

[1] Виктор Хюго, умрял по това време (май 1884 г.). ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.